

Region 10s yttrande över Remissen Tillgängliga stränder – ett mer differentierat strandskydd SOU 2020:78

Yttrande

Region 10 (R10) anser att utredningen på många sätt belyser problematiken med dagens strandskyddslagstiftning och att intentionerna samt syftet med utredningen är bra. För som strandskyddet är utformat idag gynnas städer där tidig och omfattande exploatering förekommit i strandnära läge medan landsbygd, som sällan har omfattande strandnära exploatering utan istället mycket orörd mark har svårt att få till exploatering längs strandlinjen.

Region 10 är dock av uppfattningen att de förslag som utredningen lägger fram inte förändrar strandskyddet i grunden på ett betydande sätt för glest befolkade landsbygdskommuner som är i stort behov att få till en bra strandskyddslagstiftning för kommunernas framtida utveckling och överlevnad.

Små sjöar och vattendrag samt länsvisa undantag

Region 10 anser att all form av förenkling och möjlighet till strandnära exploatering är bra varvid vi ställer oss positiva till att strandskyddet tas bort vid mindre sjöar och vattendrag men noterar även att mindre sjöar och vattendrag kan ha betydelse för strandskyddets syften. Region 10 ser också en risk med att länsstyrelsen ska ges möjlighet att upphäva de tidigare länsvisa undantagen från strandskyddet då det vid upphävande skulle innebära en försämring för kommunerna att utveckla områden vid strandlinje. Utöver detta skulle befintlig bebyggelse i dessa upphävda områden drabbas genom att det skulle bli en markant försämring för framtida utveckling.

Kommunala självstyret

Region 10 anser att kommunerna ska få större bestämmanderätt när det kommer till planeringen över mark och vatten vilket givetvis även innefattar den strandnära bebyggelsen. För som utredningens förslag ser ut sker det ingen större förändring av kommunernas möjlighet till större bestämmanderätt.

LIS eller Landsbygdsområde

Region 10 anser att det nuvarande sättet att peka ut Landsbygdsutveckling i Strandnära Läge varit ett trubbigt och svårjobbat instrument som tagit mycket tid och resurser i anspråk. Det är inte alltid lätt för glesa landsbygdskommuner att i översiktsplanen peka ut områden som kan

vara av intresse för utveckling då det inte råder stor efterfrågan på bebyggelse i våra kommuner och områden som lämpar sig för bebyggelse inte tas med i arbetet med översiktsplanen. Region 10 välkomnar med andra ord att LIS tas bort men är av åsikten att det föreslagna alternativet med landsbygdsområde inte är mycket bättre.

Region 10 anser att det är positivt att kommunerna ska kunna få upphäva strandskyddet och att det ges fler möjligheter till att kunna bygga i strandnära områden genom ytterligare skäl. Däremot borde det inte vara, som vi tolkar utredningens förslag, ett krav på att det enbart är landsbygdsområden som är utpekade i översiktsplanen där strandskyddet kan upphävas eller som kan använda sig av de utökade skälen till dispens. Region 10 anser istället att skälen som föreslås i MB 7 kap. 18 d §. borde kunna appliceras i alla dispensansökningar eftersom vi kommuner som samverkar inte har några större problem att leva upp till de kriterierna som ställs på ett landsbygdsområde.

Region 10 ställer sig frågande till vad det är för utredningar som ska behövas för att ansöka om att få ett område upphävt från strandskyddet. För små kommuner med begränsade resurser kan alltför omfattande utredningar vara för betungande varvid dessa kommuner kanske inte alls kommer använda sig av detta verktyg. Att länsstyrelserna ska få 12 månader på sig att besluta om upphävandet är inte rimligt då en sån lång handläggningstid kan få exploateringsintresserade att backa undan och ytterligare försvåra utvecklingen i våra kommuner.

Avslutningsvis

Region 10 ser positivt på att digitalisera och förenkla för både kommunerna och medborgarna när det kommer till gammalt kartmaterial och framtida. Vid tveksamheter eller där kommunerna inte är överens med andra myndigheter bör dock kommunernas bedömning väga tungt och beslut föregås av samråd mellan inblandande. Sen vill Region 10 återigen påpeka att det är en kommunal angelägenhet enligt det kommunala planmonopolet att planera för mark och vattenområden och kommunerna gör dagligen avvägningar på var det är mest lämpligt att exploatera mark och har i dem allra flesta fallen bäst lokalkännedom.

Avslutande anser Region 10 att det troligen kan behövas ytterligare förändringar i strandskyddet för att verkligen tillgodose landsbygdens utmaningar men att vissa ändringar i nuvarande förslag kan vara ett litet steg framåt.

Isak Utsi
Ordförande Region 10